

IZVJEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2024. GODINU

Grafike korištene u izvještaju preuzete su sa web-stranice Flaticon.com

SADRŽAJ

Riječ generalnog revizora	5
O Uredu	6
Misija, uloga i mandat Ureda	6
Nezavisnost.....	6
Mandat.....	7
Okvir revizije	7
Organizacija i upravljanje	8
Profesionalni razvoj osoblja	8
Etika i integritet	9
Upravljanje rizicima i kvalitetom	9
Finansiranje	10
Izveštavanje o obavljenim revizijama	11
Finansijska revizija	12
Finansijska revizija institucija BiH	12
Finansijska revizija izvještaja o izvršenju budžeta institucija BiH	13
Metodologija i kontrola kvaliteta finansijske revizije	13
Revizija učinka	14
Metodologija i kontrola kvaliteta revizije učinka	14
IT revizija i podrška poslovnim procesima.....	15
Godišnji revizorski izvještaj o glavnim nalazima i preporukama	16
Međunarodna saradnja	17
Komunikacija s Parlamentarnom skupštinom BiH	17
Komunikacija s javnošću i drugim relevantnim akterima	18
Prilozi	19
Prilog 1 – Shematski prikaz organizacije Ureda za reviziju.....	20
Prilog 2 – Struktura zaposlenih u Uredu za reviziju	21
Prilog 3 – Finansijski izvještaj Ureda za reviziju.....	22

Riječ generalnog revizora

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i građanima Bosne i Hercegovine predstavlja svoj godišnji izvještaj o aktivnostima za 2024. godinu.

Godišnjim izvještajem o aktivnostima Ured izvještava o provođenju ciljeva i potciljeva utvrđenih Strateškim planom razvoja 2021 – 2025. i godišnjim programom rada Ureda za 2024. godinu.

Revizijom finansijskih izvještaja i usklađenosti poslovanja 74 institucije BiH za 2023. godinu, te revizijom izvještaja o izvršenju budžeta institucija BiH za 2023. godinu okončali smo još jedan ciklus finansijske revizije na osnovu kojeg smo institucijama BiH ukazali na značajne nalaze i uputili preporuke za unapređenje stanja po raznim pitanjima.

Prošlogodišnji program revizije učinka, kao i svake godine, imao je za cilj doprinijeti unapređenju različitih oblasti iz nadležnosti institucija BiH, kao što su oblast interne revizije, višegodišnjih kapitalnih ulaganja i sudskih sporova u institucijama BiH, kao i pitanja kao što je nabavka aviokarata u nadležnosti institucija BiH. Kroz proces praćenja realizacije preporuka revizije učinka mjerodavnim institucijama i javnosti prezentovali smo aktivnosti odgovornih institucija BiH na realizaciji preporuka iz izvještaja koji su adresirali pitanje spremnosti institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz Agende 2030, kao i pitanje blagovremenosti postupaka javnih nabavki u institucijama BiH.

Pored revizionih, realizovan je i cijeli niz komunikacionih aktivnosti, aktivnosti međunarodne saradnje, kao i aktivnosti u domenu upravljanja kvalitetom.

I protekle su se godine brojni materijali Ureda našli na dnevnim redovima sjednica domova i mjerodavnih parlamentarnih komisija Parlamentarne skupštine BiH na kojima je Ured osigurao prisutnost relevantnih sagovornika s ciljem davanja adekvatnih odgovora i pojašnjenja na pitanja poslanika i delegata.

Javnosti i građanima osiguran je neometan pristup svim izvještajima o provedenim revizijama, kako putem web-stranice Ureda, tako i putem društvenih mreža.

Objektivnim informisanjem javnosti i mjerodavnih institucija o izvršenjima budžeta institucija BiH, načinima korištenja javnih resursa i adresiranjem društveno značajnih pitanja putem provedenih revizija učinka doprinosimo transparentnosti i odgovornosti u upravljanju javnim sredstvima i nadamo se da će preporuke upućene mjerodavnim institucijama rezultovati pozitivnim promjenama i potvrditi ulogu Ureda kao društveno relevantne institucije.

Hrvoje Tvrtković, generalni revizor, v.r.

Datum: 28.3.2025.
Broj: 01/1-02-3-400/25

O Uredu

Misija, uloga i mandat Ureda

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured) je vrhovna revizijska institucija (u daljem tekstu: VRI) osnovana Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ (u daljem tekstu: Zakon o reviziji), kao vanjski, nezavisni revizor koji revidira poslovanje institucija Bosne i Hercegovine. Ured je počeo s radom 2000. godine. Sjedište Ureda je u Sarajevu. Uredom rukovodi generalni revizor koji ima dvoje zamjenika.

Naša misija

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine kao nezavisna vrhovna revizijska institucija je profesionalno i nepolitično tijelo koje svoje zadaće obavlja na osnovu Zakona o reviziji institucija BiH i INTOSAI okvira profesionalnih objava s ciljem da doprinese unapređenju ekonomičnosti, efektivnosti i efikasnosti u raspolaganju javnim sredstvima te transparentnosti i odgovornosti u upravljanju u javnom sektoru.

Glavni cilj Ureda je da, provođenjem revizija, osigura nezavisna mišljenja o izvršenju budžeta i finansijskim izvještajima, korištenju resursa i upravljanju državnom svojinom od Vijeća ministara, budžetskih i javnih institucija u BiH, čime se doprinosi pouzdanom izvještavanju o korištenju budžetskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i državnom svojinom.

Ured informiše odgovorne institucije i javnost o svojim nalazima i preporukama pravovremenim i javnim objavljivanjem izvještaja o reviziji te, ako su relevantni, drugim oblicima informisanja.

Nezavisnost

Prema Zakonu o reviziji, Ured je, u obavljanju svojih dužnosti i provođenju nadležnosti, nezavisan i ne podliježe upravljanju ili kontroli bilo koje druge osobe ili institucije. Nadalje, Ured je nepolitičan i ne smije podržavati ili biti u vezi s bilo kojom političkom strankom.

Osnovni principi nezavisnosti vrhovnih institucija za reviziju definisani su profesionalnim objavama Međunarodne organizacije vrhovnih institucija za reviziju (INTOSAI) i to Limskom deklaracijom (INTOSAI-P 1) i Meksičkom deklaracijom o nezavisnosti vrhovnih institucija za reviziju (INTOSAI-P 10). Opća skupština Ujedinjenih nacija, u dva je navrata (rezolucijama A/66/209 (2011) i A/69/228 (2014)) potcrtala važnost primjene principa nezavisnosti javne revizije.

Premda je nezavisnost Ureda osigurana Zakonom o reviziji, ona još uvijek nije ustavno utemeljena, kao što je to propisano navedenim deklaracijama.

¹ Službeni glasnik BiH broj 12/06.

Mandat

U okviru svog zakonskog mandata, Ured obavlja dvije osnovne vrste revizije:

Finansijska revizija

- Ured, prema usvojenim revizionim standardima, pregleda finansijske izvještaje i pripadajuće račune institucija kod kojih se obavlja revizija, s ciljem procjene jesu li finansijski izvještaji pouzdani i odražavaju li bilansi u cijelosti rezultate izvršenja budžeta.
- Ured procjenjuje primjenjuju li rukovodioci institucija BiH zakone i propise, koriste li sredstva za odgovarajuće namjene, ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkcije interne revizije i sistem internih kontrola.
- Finansijska revizija obuhvata i IT reviziju koja podrazumijeva podršku finansijskoj reviziji u dijelu procesa koji uključuju primjenu informacionih tehnologija (npr. javnih nabavki, rashoda, prihoda i sl.).
- Ured trenutno obavlja redovnu godišnju finansijsku i reviziju usklađenosti kod 74 institucije BiH.

Revizija učinka

- Ured ima pravo izvršiti pregled ili ispitivanje (reviziju učinka) određenog aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti, u pogledu ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti kojim ta institucija koristi svoje resurse.
- Postojeći kapaciteti Uredu na godišnjem nivou omogućavaju obavljanje četiri izvještaja revizije učinka i dva izvještaja o realizaciji preporuka revizije učinka.

Okvir revizije

Nadležnost Ureda obuhvata sve javne institucije BiH, uključujući Parlamentarnu skupštinu BiH, Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara i budžetske institucije, izvanbudžetska sredstva koja mogu biti predviđena Zakonom o reviziji; sredstva koja su kao zajam ili grant za BiH međunarodna tijela i organizacije osigurali nekoj instituciji ili projektu u BiH, sredstva osigurana iz budžeta bilo kojoj drugoj instituciji, organizaciji ili tijelu, kompaniju u kojoj država ima vlasnički udio od 50% plus jednu dionicu ili više. Revizija uključuje i sve finansijske, administrativne i druge aktivnosti, programe i projekte kojima upravlja jedna ili više institucija i tijela BiH, uključujući procesuiranje i prihode od prodaje imovine, privatizacija i koncesija.

Ured nije mjerodavan za preduzimanje bilo kakve aktivnosti, izvan onih koje se zahtijevaju Zakonom o reviziji, ako smatra da te aktivnosti nisu u skladu s njegovim dužnostima, ili ako bi njihovo obavljanje spriječilo ispunjenje obaveza Ureda po Zakonu o reviziji.

Prema Zakonu o reviziji, na čelu Ureda za reviziju je generalni revizor koji upravlja Uredom za reviziju i koji ima dvoje zamjenika.

Funkciju generalnog revizora obavlja Hrvoje Tvrtković, a zamjenici su Neda Močević i Nedžad Hajtić.

Zaključno s 31. 12. 2024. godine, Ured za reviziju je zapošljavao ukupno 68 zaposlenika. Shematski prikaz organizacije Ureda za reviziju prikazan je u prilogu 1. ovog Izvještaja.

Obrazovna, spolna i starosna struktura zaposlenih u Uredu za reviziju predstavljena je u prilogu 2. Izvještaja.

Plaće zaposlenika Ureda za reviziju utvrđene su Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine², podzakonskim aktima i internim pravilima definisanim navedenim Zakonom.

Ured za reviziju, prema internim aktima, ima uspostavljen Stručni kolegij kao savjetodavno tijelo koje raspravlja i daje mišljenje generalnom revizoru o bitnim pitanjima iz nadležnosti Ureda za reviziju. Tokom 2024. godine održano je deset sjednica Stručnog kolegija. Rad po specifičnim pitanjima Ured je protekle godine organizovao i formiranjem radnih grupa osoblja Ureda za reviziju.

Profesionalni razvoj osoblja

Osoblju Ureda, kao najvećem potencijalu Ureda, i u predmetnom izvještajnom periodu posvećena je izuzetna pažnja kroz kontinuirano unapređenje kvalifikacija, znanja i vještina, što je Uredu omogućilo unapređivanja, rotaciju i raspoređivanje osoblja na odgovarajućim radnim mjestima.

Protekle je godine, slijedeći zahtjeve međunarodnih standarda, Ured usvojio Okvir kompetencija osoblja koji je izrađen s ciljem da podrži implementaciju međunarodnih standarda pružanjem strukturisanog i sveobuhvatnog pristupa razvoju ključnih kompetencija potrebnih za efikasno obavljanje revizija i drugih aktivnosti u nadležnosti Ureda.

Ured je u 2024. godini nastavio s kontinuiranim obučavanjem zaposlenika putem internih i eksternih obuka na teme od značaja za sam revizion proces, kao i za ostala pitanja relevantna za rad Ureda. Kroz eksterne edukacije za članove revizione i srodnih profesija vršena je profesionalna edukacija revizorskog osoblja iz oblasti računovodstva i revizije.

Kroz aktivnosti međunarodne i bilateralne saradnje, učešćem u međunarodnim projektima, i saradnju s međunarodnim institucijama, osigurana je razmjena iskustava u oblasti revizije s ciljem unapređenja metodologije rada i alata koji se koriste u revizionom procesu. U ovom su smislu posebno bile značajne obuke za osoblje finansijske revizije iz oblasti metodologije finansijske revizije i revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja realizovane u okviru bilateralnog projekta između Ureda i SIGMA-e. Jednako su značajne i aktivnosti realizovane u okviru projekta INTOSAI Razvojne inicijative (IDI) na temu sistema upravljanja kvalitetom revizija.

² Službeni glasnik BiH br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 i 65/20 i 59/22.

Osoblje Ureda je nastavilo s aktivnostima edukacije u okviru programa obuke u organizaciji INTOSAI-IDI pod nazivom PESA (Professional Education for SAI Auditors) u programima koji se odnose na reviziju usklađenosti i reviziju učinka.

Etika i integritet

Ured je svojim Etičkim kodeksom razvio vlastiti skup etičkih vrijednosti i principa koji se odnose na Ured kao organizaciju, kao i na njegovo osoblje, bilo da se radi o individualnom ili djelovanju na nivou tima pojedinaca.

U skladu s Etičkim kodeksom i profesionalnim standardima, Ured je u 2024. godini izvršio djelimičnu rotaciju revizorskog osoblja s ciljem umanjavanja rizika od zbližavanja s organizacijom koja se revidira, kao i rizika ugrožavanja profesionalnog skepticizma revizora uslijed dugogodišnjeg angažmana kod istog subjekta. Unaprijeđen je i sadržaj izjave o nezavisnosti koju potpisuje svaki član tima finansijske revizije prije početka revizionog angažmana.

Kao dodatni način za osiguranje etičkih vrijednosti, protekle je godine realizovana redovna praksa traženja povratnih informacija od subjekata revizije koje svjedoče o visokom stepenu profesionalnosti revizorskog osoblja.

Pitanje integriteta u Uredu za reviziju adresirano je Planom integriteta Ureda.

Upravljanje rizicima i kvalitetom

Upravljanje rizicima je ključan aspekt upravljanja i osigurava postizanje ciljeva Ureda. Odgovarajuće upravljanje rizicima u Uredu osigurava blagovremeno provođenje revizije i davanje nezavisnih mišljenja o finansijskim izvještajima institucija BiH, te objektivno izvještavanje o ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti određenih aspekata poslovanja institucija BiH.

Upravljanje rizicima je ključni korak za unapređenje sistema finansijskog upravljanja i kontrola. Rukovodioci organizacionih jedinica Ureda članovi su Radne grupe za finansijsko upravljanje i kontrolu, a za koordinaciju aktivnosti na upravljanju rizicima Ured ima imenovanu osobu zaduženu za koordinaciju. Članovi radne grupe izvršili su tokom 2024. godine ažuriranje opisa procesa za koje su zaduženi te identifikaciju rizika kao prvog koraka u upravljanju rizicima. Na osnovu provedenih aktivnosti identifikacije i procjene rizika, koordinator aktivnosti upravljanja rizicima pripremio je Registar rizika Ureda. Registar rizika sadrži popis poslovnih procesa i ciljeva, identifikovanih rizika, uspostavljenih kontrola te pregled planiranih aktivnosti odgovara na rizike s rokovima i odgovornim osobama. Kontrola rizika se vrši kroz implementaciju mjera za smanjenje vjerovatnosti da se rizici ostvare ili mjera za umanjivanje njihovih posljedica. Značajniji rizici predmet su rasprava na redovnim sjednicama Stručnog kolegija Ureda.

Ured je u 2024. godini nastavio aktivnosti na pilot-projektu koji provodi Razvojna inicijativa Međunarodne organizacije vrhovnih institucija za reviziju (INTOSAI-IDI) pod nazivom Sistem za upravljanje kvalitetom revizija (System of Audit Quality Management – SoAQM). Cilj projekta je da se pruži podrška vrhovnim institucijama za reviziju zemalja u razvoju, članicama INTOSAI-ja, u razvijanju sveobuhvatnog sistema upravljanja kvalitetom u skladu s novousvojenim međunarodnim standardom ISSAI 140. U 2024. godini osoblje Ureda učestvovalo je na nekoliko online seminara i radionica koje su za cilj imale analizu potreba Ureda po pitanju upravljanja kvalitetom, koje su na kraju projekta i rezultovale izradom Politike Ureda o sistemu upravljanja kvalitetom revizije.

Finansiranje

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2024. godinu³ Uredu za reviziju odobren je budžet u iznosu od 5.980.000 KM, od čega su tekući izdaci iznosili 5.940.000 KM, a kapitalni izdaci 40.000 KM. Namjenska neutrošena sredstva iz 2023. godine prenijeta su u iznosu od 2.970 KM, dok su uplate od drugih nivoa vlasti za program posebne namjene ukupno iznosile 37.160 KM. Iz tekuće rezerve nije bilo doznaka, te je ukupni korigovani budžet u 2024. godini iznosio 6.020.131 KM.

U prvih šest mjeseci 2024. godine, finansiranje se odvijalo na osnovu Odluke Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o privremenom finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za period januar – mart i april – juni 2024. godine.

Tokom 2024. godine upućen je jedan zahtjev za prestrukturisanje rashoda. Nedostajuća sredstva u ukupnom iznosu od 2.000 KM na budžetskim pozicijama Izdaci za energiju i komunalne usluge, osigurana su na osnovu ušteda na pozicijama Putni troškovi.

U skladu s Uputstvom o popisu imovine i obaveza budžetskih korisnika – institucija BiH, izvršen je popis sredstava, obaveza i potraživanja na 31. 12. 2024. godine. Nakon obavljenog popisa stalnih sredstava izvršen je obračun inventure i utvrđeno da stvarno stanje stalnih sredstava odgovara knjigovodstvenom stanju.

Tekući izdaci u 2024. godini realizovani su u iznosu od 5.403.588 KM, što čini 90,4% korigovanog budžeta.

Vrijednost ugovorenih kapitalnih izdataka u 2024. godini iznosila je 37.251 KM ili 93,1% ukupne vrijednosti odobrenih kapitalnih izdataka.

Nabavka kapitalnih izdataka izvršena je u skladu s odobrenom namjenskom strukturom.

Izvršenje budžeta za period izvještaja iznosi 5.440.839 KM, što čini 90% u odnosu na ukupan korigovani budžet.

Finansijski izvještaj u tabelarnom prikazu dat je u prilogu 3. Izvještaja.

³ Službeni glasnik BiH, broj 50/24

Izveštavanje o obavljenim revizijama

Tokom 2024. godine Ured je javno objavio te mjerodavnim institucijama i javnosti dostavio sljedeće izvještaje:

- ✦ 74 izvještaja o obavljenim finansijskim revizijama institucija BiH za 2023. godinu
- ✦ Izvještaj o obavljenoj finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju budžeta institucija BiH za 2023. godinu
- ✦ Godišnji revizorski izvještaj o glavnim nalazima i preporukama za 2023. godinu
- ✦ Izvještaj o provedenoj reviziji učinka na temu „Nabavka aviokarata u institucijama BiH“
- ✦ Izvještaj o provedenoj reviziji učinka na temu „Višegodišnja kapitalna ulaganja“
- ✦ Izvještaj o provedenoj reviziji učinka na temu „Uspostava i osiguravanje funkcionalne interne revizije u institucijama BiH“
- ✦ Izvještaj o provedenoj reviziji učinka na temu „Izdaci za sudske sporove u institucijama BiH“
- ✦ Izvještaj o provedenom praćenju realizacije preporuka revizije učinka „Blagovremenost postupaka javnih nabavki u institucijama BiH“
- ✦ Izvještaj o provedenom praćenju realizacije preporuka revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“

Svi izvještaji Ureda, osim što se dostavljaju korisnicama u skladu sa Zakonom o reviziji, javno su, u svom cjelovitom obliku, dostupni i na web-stranici Ureda www.revizija.gov.ba.

Finansijska revizija

Zakon o reviziji institucija Bosne i Hercegovine propisuje da prilikom obavljanja finansijske revizije Ured pregleda finansijske izvještaje i pripadajuće račune, s ciljem procjene da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Također, Ured procjenjuje da li rukovodioci institucija BiH primjenjuju zakone i propise, koriste sredstva za odgovarajuće namjene, ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sisteme interne kontrole.

Poslovi finansijske revizije u Uredu obavljaju se unutar četiriju odjela: tri odjela finansijske revizije i Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije.

Finansijska revizija institucija BiH

Finansijska revizija institucija BiH se provodi u skladu s godišnjim planom revizije koji donosi generalni revizor. U skladu s godišnjim planom za 2024. godinu, obavljena je završna revizija za 2023. godinu i prethodna revizija za 2024. godinu.

Završna revizija za 2023. godinu obavljena je u periodu od 4. 3. 2024. do 17. 5. 2024. godine i obuhvatila je 74 institucije BiH. Nakon obavljene revizije, rukovodiocima institucija BiH dostavljeni su nacrti izvještaja radi davanja komentara prije pripreme konačnih izvještaja.

Svi izvještaji su, osim izvještaja Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, objavljeni na web-stranici Ureda te dostavljeni revidiranim institucijama, Ministarstvu finansija i trezora BiH, Vijeću ministara BiH, Predsjedništvu BiH i Parlamentarnoj skupštini BiH.

U izvještajima o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu su data mišljenja:

- pozitivno mišljenje za 20 institucija BiH,
- pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje na finansijske izvještaje i/ili usklađenost poslovanja za 45 institucija BiH,
- mišljenje s rezervom uz skretanje pažnje na finansijske izvještaje i/ili usklađenost poslovanja za 8 institucija BiH i
- suzdržano mišljenje zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljnih i primjerenih revizionih dokaza za 1 instituciju BiH.

U izvještajima o obavljenoj reviziji za 2023. godinu za 74 institucije BiH dato je 436 preporuka. Od ovog broja, 243 preporuke su nove, a 193 preporuke se ponavljaju iz ranijeg perioda. Pored toga, kroz pojedinačne izvještaje finansijske revizije za 2023. godinu za 74 institucije BiH provedeno je praćenje realizacije za 620 preporuka datih u ranijim periodima.

Detaljnija analiza datih mišljenja, nalaza te procesa praćenja realizacije preporuka finansijske revizije prezentovana je u Godišnjem izvještaju o glavnim nalazima i preporukama za 2023. godinu koji je sačinjen 2024. godine.

Prethodna revizija za 2024. godinu, koja uključuje i praćenje primjene preporuka iz prethodnih revizija i analiziranje mjera preduzetih na osnovu tih preporuka, provedena je u periodu od 7. 10. 2024. do 7. 2. 2025. godine.

Kao sastavni dio revizije Ministarstva vanjskih poslova BiH u oktobru 2024. godine obavljena je revizija u sedam diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH (DKP). Revidiranim ambasadama i

konzulatima su, putem Ministarstva vanjskih poslova BiH, upućena pisma o nalazima i preporukama za period koji je bio obuhvaćen revizijom.

Finansijska revizija izvještaja o izvršenju budžeta institucija BiH

Ministarstvo finansija i trezora BiH priprema godišnji Izvještaj o izvršenju Budžeta institucija BiH u roku od 180 dana od završetka fiskalne godine i podnosi ga Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, nakon njegovog upućivanja Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara BiH je, 28. 5. 2024. godine, usvojilo Izvještaj o izvršenju Budžeta institucija BiH za 2023. godinu, a Ured je obavio reviziju ovog Izvještaja u periodu od jula do septembra 2024. godine. Konačan Izvještaj o obavljenoj reviziji je sačinjen u septembru 2024. godine i u zakonskom roku dostavljen mjerodavnim institucijama i parlamentarnim komisijama, te je objavljen na web-stranici Ureda.

U Izvještaju za 2023. godinu Ured je iskazao mišljenje s rezervom kako na finansijski izvještaj, tako i na usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i propisima.

Izvještaj sadrži 36 preporuka upućenih Vijeću ministara BiH i Ministarstvu finansija i trezora BiH. Od ukupnog broja datih preporuka, 13 je novih, a 23 preporuke se odnose na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identifikovane u prethodnim izvještajima i nisu otklonjene u 2023. godini. Revizijom je obuhvaćena i implementacija 51 preporuke date u ranijim periodima.

Detaljnije informacije o nalazima i preporukama iz ovog izvještaja dostupne su na [web-stranici Ureda](#).

Metodologija i kontrola kvaliteta finansijske revizije

Skup profesionalnih principa, standarda i smjernica za revizore javnog sektora zvanično usvaja i objavljuje Međunarodna organizacija vrhovnih revizionih institucija (INTOSAI). Ured, prema Zakonu o reviziji, mora primjenjivati INTOSAI revizione standarde prilikom obavljanja finansijske revizije.

Okvir profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvir ima tri nivoa: INTOSAI principe, ISSAI standarde i INTOSAI smjernice.

Kako bi podržao efikasno provođenje revizije u skladu s IFPP okvirom, Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije je u toku 2024. godine ažurirao metodološki okvir, odnosno proceduralne/provedbene smjernice i alate (programe, testove, ček-liste itd.).

Tokom 2024. godine nastavljene su aktivnosti u okviru projekta vezanog za izradu novog vodiča za finansijsku reviziju, a koji se provodi uz bilateralnu podršku OECD SIGMA.

U cilju osiguranja ujednačenog pristupa revizionih timova svi nacrti izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu bili su predmet kontrole kvaliteta.

Kao dodatni mehanizam za unapređenje kvaliteta rada finansijske revizije, i protekle je godine realizovana praksa traženja povratnih informacija od svih subjekata finansijske revizije, gdje se subjekti revizije mogu izjasniti o određenim elementima samog procesa revizije, a što Uredu pruža mogućnost unapređenja praksi revizije, procesa revizije, kao osiguravanje dvosmjerne komunikacije sa subjektima revizije koja doprinosi transparentnosti i objektivnosti revizionih postupaka.

Revizija učinka

Prema Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, Ured ima pravo obaviti pregled ili ispitivanje (reviziju učinka) određenoga aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti, u pogledu ekonomičnosti, učinkovitosti i efektivnosti s kojim ta institucija koristi svoje resurse i o tome izvijestiti mjerodavne institucije i javnost. Revizija učinka u 2024. godini izvršena je u skladu s planom revizija učinka koji donosi generalni revizor.

Poslovi revizije učinka u Uredu obavljaju se unutar dva odjela: Odjela revizije učinka i Odjela za kontrolu kvaliteta, metodologiju i planiranje revizije učinka.

U 2024. godini Ured je proveo četiri revizije učinka na teme kako slijedi:

- Nabavka aviokarata u institucijama BiH,
- Višegodišnja kapitalna ulaganja,
- Uspostava i osiguravanje funkcionalne interne revizije u institucijama BiH,
- Izdaci za sudske sporove u institucijama BiH.

Pored četiriju obavljenih revizija učinka, peti revizorski tim tokom 2024. godine izradio je dva izvještaja o praćenju realizacije preporuka revizija učinka provedenih u ranijim godinama i to:

- „Blagovremenost postupaka javnih nabavki u institucijama BiH“ koji je objavljen u decembru 2017. godine
- „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“ iz 2019. godine.

U 2024. godini praćene su preduzete aktivnosti na implementaciji 18 preporuka iz navedenih izvještaja revizije učinka.

Detaljnije informacije o nalazima provedenih revizija učinka i analizi izvršenih praćenja realizacije preporuka mogu se pronaći u zasebnim izvještajima dostupnim na web-stranici Ureda www.revizija.gov.ba.

Metodologija i kontrola kvaliteta revizije učinka

Osnovu metodologije rada revizije učinka čine: ISSAI standardi revizije učinka, Vodič za reviziju učinka i Vodič za osiguranje kvaliteta u reviziji učinka.

U 2024. godini nastavljene su aktivnosti razvijanja metodologije revizije učinka, odnosno izrade proceduralnih/provedbenih smjernica i alata koji podržavaju efikasno provođenje revizije u skladu s IFPP okvirom.

Prema ISSAI standardima, pitanje kvaliteta revizije učinka mora biti integrisano u cjelokupan proces revizije, od strateškog planiranja pa sve do praćenja realizacije preporuka izvještaja o reviziji. Ured je, tokom posljednjih godina, usmjerio aktivnosti na jačanje funkcije kontrole kvaliteta revizije učinka. Tokom 2024. godine obavljena je kontrola kvaliteta za četiri izvještaja revizije učinka. Provedene aktivnosti, osim analize i davanja komentara na nacрте izvještaja, prije njihovog dostavljanja revidiranim institucijama, podrazumijevale su i aktivnosti kontrole kvaliteta vezane za ukupan proces

provedenih revizija, posebno u fazi pripreme planova rada nakon provedenih predstudijskih istraživanja.

Preduzimanjem aktivnosti i jačanjem procesa kontrole kvaliteta revizije učinka, Ured osigurava da nalazi i poruke koje daje kroz izvještaje revizije učinka budu aktuelni, usmjereni ka rješavanju problema u funkcionisanju institucija BiH i unapređenju kvaliteta života građana BiH.

Kao i za finansijsku reviziju, protekle je godine realizovana praksa traženja povratnih informacija od subjekata revizije učinka kao dodatni mehanizam za unapređenje kvaliteta rada revizije učinka. Ova praksa Uredu pruža mogućnost unapređenja prakse revizije učinka, samog procesa revizije, kao osiguravanje dvosmjerne komunikacije sa subjektima revizije koja doprinosi transparentnosti i objektivnosti revizionih postupaka.

Vrhovne institucije za reviziju u jedinstvenoj su poziciji da svojim aktivnostima i izvještavanjem o provedenim finansijskim i revizijama učinka daju direktan doprinos implementaciji Agende Ujedinjenih nacija 2030 i Ciljeva održivog razvoja, posebno Cilja 16 – Promovisati miroljubiva i inkluzivna društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i inkluzivne institucije na svim nivoima. Stoga su i teme kojima su u 2024. godini bile posvećene revizije učinka koje je proveo Ured za reviziju institucija BiH uglavnom bile posvećene upravo ovome cilju.

Ured za reviziju je u 2024. godini proveo praćenje realizacije preporuka revizije učinka na temu „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz Programa održivog razvoja do 2030. godine“ iz 2019. godine. Rezultati praćenja ukazuju na to da je stanje u predmetnoj oblasti unaprijeđeno u odnosu na period kada je rađena revizija.

IT revizija i podrška poslovnim procesima

Finansijska revizija, pored revizije finansijskih izvještaja i revizije usklađenosti, obuhvata i reviziju informacionih sistema u institucijama BiH. Revizija informacionih sistema podrazumijeva podršku finansijskoj reviziji u dijelu procesa koji uključuje primjenu informacionih tehnologija (npr. javnih nabavki, rashoda, prihoda i sl.).

S aspekta IT revizije i podrške IT revizora procesu završne finansijske revizije, revidirano je 25 institucija. Pored navedenog, IT revizori su u procesu prethodne finansijske revizije za 2024. godinu revidirali 26 institucija. IT revizori su učestvovali i u reviziji i izradi Godišnjeg revizorskog izvještaja o glavnim nalazima i preporukama za 2023. godinu i Godišnjeg izvještaja revizije o izvršenju budžeta za 2023. godinu.

Osim finansijske revizije, IT revizori su direktno ili indirektno uključeni i u procese provođenja revizija učinka. Tako je Odsjek za IT poslove u 2024. godini pružao podršku u analizi i izboru tema revizije učinka.

Ured se u svom radu i komunikaciji u tehničkom smislu oslanja na informacioni sistem. Tokom 2024. godine kroz urađene implementacije, unaprijeđena je mrežna infrastruktura, virtuelna serverska infrastruktura, segment sigurnosti informacionog sistema, sistem printanja, poboljšan je postojeći i implementiran zaseban dodatni internet link za wifi mrežu.

U 2024. godini, zajedno s ostalim revizionim institucijama u BiH, nastavljena je realizacija aktivnosti vezanih za projekt uvođenja sistema upravljanja procesima revizije (AMS) čije je finansiranje predviđeno kroz program IPA II za 2020. godinu. Nakon kreiranja projektnog zadatka za implementaciju AMS-a u saradnji s članovima Evropske delegacije provedena je procedura

nabavke AMS-a. Zaključen je ugovor za implementaciju AMS-a. Formirani su projektni timovi i upravni odbor na projektu. Kreiran je i usvojen početni izvještaj kao i projektni plan. Urađeno je niz aktivnosti na mapiranju poslovnih procesa finansijske revizije, revizije usklađenosti i revizije učinka.

Godišnji revizorski izvještaj o glavnim nalazima i preporukama

Prema Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, Ured je dužan prikupiti najvažnije nalaze i preporuke iz obavljenih finansijskih revizija, revizija učinka i specijalnih revizija u godišnjem revizorskom izvještaju Parlamentu.

Godišnji revizorski izvještaj o glavnim nalazima i preporukama za 2023. godinu izrađen je i Parlamentarnoj skupštini BiH dostavljen u septembru 2024. godine. Izvještaj sadrži glavne nalaze i preporuke iz finansijskih revizija institucija BiH za 2023. godinu, finansijske revizije Izvještaja o izvršenju budžeta institucija BiH za 2023. godinu, kao i iz revizija učinka provedenih tokom 2023. godine.

Ovim izvještajem Ured je obuhvatio značajna sistemska pitanja i probleme identifikovane tokom procesa finansijske revizije. Pored pitanja uočenih kroz proces finansijske revizije, Parlamentarna skupština BiH je kroz ovaj izvještaj dodatno upoznata i s nalazima četiriju oblasti koje su bile predmetom revizija učinka provedenih u 2023. godini.

Cjeloviti Godišnji izvještaj o glavnim nalazima i preporukama za 2023. godinu, koji je sačinjen 2024. godine, dostupan je na [web-stranici Ureda](#).

Međunarodna saradnja

Međunarodnu saradnju Ured uglavnom ostvaruje putem članstava u Međunarodnoj organizaciji vrhovnih institucija za reviziju (INTOSAI), Evropskoj organizaciji vrhovnih institucija za reviziju (EUROSAI) i Mreži vrhovnih institucija za reviziju zemalja kandidata i potencijalnih kandidata i Evropskog revizorskog suda (Mreža).

Rukovodstvo Ureda učestvovalo je na 26. Simpoziju Ujedinjenih nacija i INTOSAI-ja u Beču, kao i u radu online XII kongresa EUROSAI-ja.

U 2024. godini Ured je aktivno doprinio realizaciji redovnih godišnjih aktivnosti EUROSAI radne grupe za IT reviziju (kao i EUROSAI radne podgrupe za e-Government), EUROSAI radne grupe za reviziju okoliša, EUROSAI projektnog tima za reviziju u stvarnom vremenu, kao i INTOSAI radne grupe za saradnju s građanima i civilnim društvom.

Osoblje Ureda je aktivno učestvovalo u realizaciji aktivnosti predviđenih Planom rada Mreže za 2024. godinu kojim su adresirane teme kao što su finansijska revizija završnog državnog računa, prakse izvještavanja u reviziji radi povećanja uticaja revizije, kao i dubinska analiza u procesu revizije učinka.

Razmjena iskustava na bilateralnom nivou je, u 2024. godini, realizovana kroz radne posjete vrhovnim institucijama za reviziju Republike Turske i Sjeverne Makedonije, kao i kroz radnu posjetu Uredu vrhovne institucije za reviziju Republike Turske.

Komunikacija s Parlamentarnom skupštinom BiH

Saradnja parlamenata i vrhovnih institucija za reviziju predstavlja najvažniji mehanizam nadzora nad upotrebom javnih sredstava od institucija izvršne vlasti. Vrhovne institucije za reviziju, u skladu sa zakonom i standardima struke, prikupljaju profesionalne i objektivne informacije koje parlamenti koriste kako bi se uvjerali u pouzdanost finansijskog izvještavanja i način upotrebe javnih resursa. U tom smislu, veliku ulogu u unapređenju transparentnosti i javne odgovornosti imaju mjerodavne parlamentarne komisije koje, kroz svoje djelovanje, podupiru aktivnosti vrhovnih revizionih institucija i, kroz insistiranje na realizaciji preporuka i praćenje njihove realizacije, pomažu razvoju sistema odgovornosti u javnom sektoru.

Ured je tokom 2024. godine Parlamentarnoj skupštini BiH dostavio 74 izvještaja o provedenim finansijskim revizijama institucija BiH za 2023. godinu, Izvještaj o obavljenoj finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju budžeta institucija BiH za 2023. godinu, Godišnji revizorski izvještaj o glavnim nalazima i preporukama za 2023. godinu, četiri izvještaja o provedenim revizijama učinka, te dva izvještaja o provedenim praćenjima realizacije preporuka iz izvještaja o provedenim revizijama učinka. Revizija učinka na temu Nabavka aviokarata u institucijama BiH provedena je 2024. godine na inicijativu Parlamentarne skupštine BiH.

Ured je i u 2024. godini osiguravao prisustvo svojih predstavnika na sjednicama parlamentarnih komisija za finansije i budžet, kao i sjednicama domova koje na dnevnom redu imaju tačke koje se odnose na rad Ureda i, u okviru svog mandata, aktivno učestvuju u njihovom radu. U 2024. godini, izvještaji o revizijama učinka su, pored komisija za finansije i budžet, razmatrale i druge nadležne komisije poput Ustavnopravne komisije Predstavničkog doma, Zajedničke komisije za ekonomske

reformе, Komisije za saobraćaj i komunikacije Predstavničkog doma, Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Predstavničkog doma, te Komisije za borbu protiv korupcije Predstavničkog doma.

Komunikacija s javnošću i drugim relevantnim akterima

Komunikacijske aktivnosti prema eksternim akterima nastavile su se provoditi tokom 2024. godine u skladu s Komunikacijskom strategijom Ureda. Svrha komunikacijskih aktivnosti je povećati učinak rada Ureda i smanjiti rizik od pogrešne komunikacije, čime se osigurava da se željene informacije izražavaju u obliku koji je najjasnije razumljiv i upotrebljiv za ciljanu publiku.

U 2024. godini Ured je aktivirao svoj zvanični YouTube kanal kako bi širu javnost, kroz videoprezentaciju, upoznao s ključnim nalazima iz provedenih revizija. Protekle je godine objavljeno pet videomaterijala koji se odnose na četiri provedene revizije učinka i okončani ciklus finansijske revizije u 2024. godini. S ciljem sticanja većeg stepena razumijevanja osnovnih poruka iz izvještaja o reviziji, Ured je i ove godine nastojao rezultate svoga rada prezentovati širem krugu korisnika kroz prezentaciju infografičkih rješenja dostupnih putem web-stranice Ureda. Pored redovnog izvještavanja javnosti o aktivnostima Ureda putem zvanične web-stranice Ureda, službeni X profil Ureda [@UredzaReviziju](#) intenzivno je korišten kao medij putem kojeg smo javnost, u stvarnom vremenu, upoznavali o aktivnostima Ureda i onim od značaja za rad Ureda.

Saradnja s organizacijama civilnog društva realizovala se kako kroz aktivnosti učešća predstavnika Ureda u događajima civilnog društva, tako i konsultacijama organizacija civilnog društva u procesu planiranja revizije. Početkom 2024. godine održan je redovni godišnji sastanak koji ima za cilj upoznavanje predstavnika i predstavnika organizacija civilnog društva s okvirnim temama koje čine godišnji program revizije učinka, kao i identifikovanje i diskusiju o društveno značajnim problemima za koje organizacije civilnog društva smatraju da bi mogli biti predmetom revizije učinka.

Komunikacija u kontekstu evropskih integracija odvija se putem redovnih pisanih doprinosa koje Ured dostavlja u formi Priloga institucija u BiH za redovni godišnji izvještaj Evropske komisije o napretku BiH u procesu evropskih integracija i dokumenata za diskusiju za redovne godišnje sastanke Pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku, zajedničkog tijela BiH i EU uspostavljenog s ciljem provođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Saradnja s institucijama za reviziju u BiH odvijala se kroz aktivnosti Koordinacionog odbora vrhovnih institucija za reviziju u BiH. Koordinacioni odbor je u 2024. godini održao 11 sjednica u organizaciji svih vrhovnih revizionih institucija.

U vezi s postupanjem u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH, u izvještajnom periodu su zaprimljena tri zahtjeva za pristup informacijama. Vrste informacija tražene zahtjevima odnosile su se na o informacije o e-uslugama građanima i biznisima, o reviziji službenih automobila u Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH i informacije o ostvarenom pravu na napredovanje u viši platni razred. Ured je po sva tri zaprimljena zahtjeva donio rješenje o odobravanju pristupa informacijama i podnosiocima zahtjeva dostavio tražene informacije.

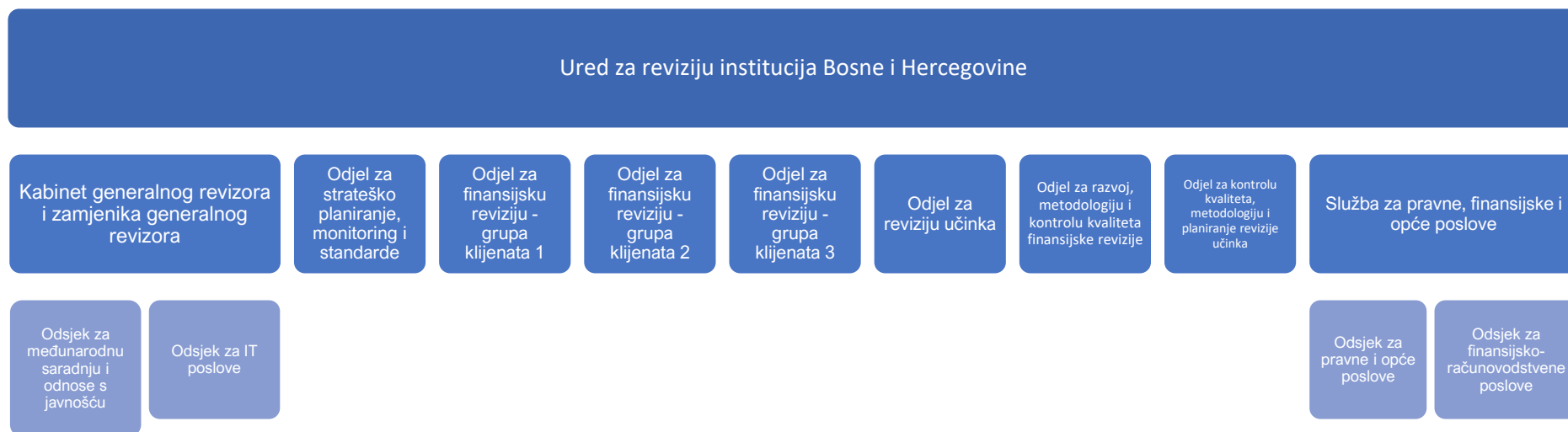
Prilozi

Prilog 1 – Shematski prikaz organizacije Ureda za reviziju

Prilog 2 – Obrazovna, spolna i starosna struktura zaposlenih u Uredu za reviziju

Prilog 3 – Finansijski izvještaj Ureda za reviziju

Prilog 1 – Shematski prikaz organizacije Ureda za reviziju

Prilog 2 – Struktura zaposlenih u Uredu za reviziju

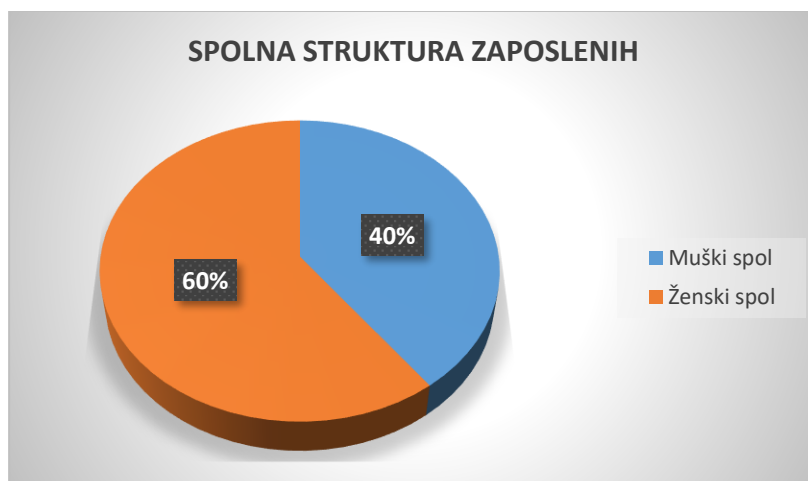
Obrazovna struktura

VSS	61
SSS	7
Ukupno	68⁴

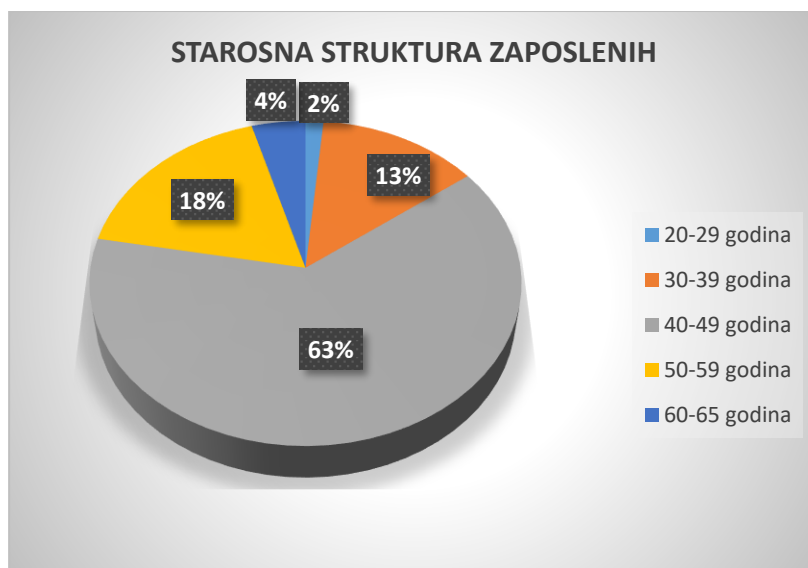
Spolna struktura

Muški spol	27
Ženski spol	41
Ukupno	68

Starosna struktura

20-29 godina	1
30-39 godina	9
40-49 godina	43
50-59 godina	12
60-65 godina	3
Ukupno	68

⁴ 2 zaposlenika – odsustvo s rada bez naknade plaće – neplaćeno odsustvo

Prilog 3 – Finansijski izvještaj Ureda za reviziju

Pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama

Period izvještavanja: od 1. 1. do 31. 12. 2024. godine

Red. br.	Opis	Ekonom. kod	Budžet	Izmjene i dopune	Korigovani budžet	Ostvareni kumulativni iznos rashoda i izdataka	Ostvareni kumulativni iznos istog perioda prethodne godine	Procent 7/6x100	Procent 7/8x100
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7	8	9	10
1	Ukupni tekući rashodi (2+5)	610000	5.940.000	40.131.	5.980.131	5.403.588	5.237.947	90,4%	103,2%
2	Plaće i naknade troškova zaposlenih (3+4)	611000	4.913.000	0	4.913.000	4.529.766	4.395.531	92,2%	103,1%
3	Bruto plaće i naknade plaća	611100	4.560.000	0	4.560.000	4.230.236	4.021.149	92,8%	105,2%
4	Naknade troškova zaposlenih	611200	353.000	0	353.000	299.529	374.382	84,9%	80,0%
5	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	613000	1.027.000	40.131	1.067.131	873.823	842.416	81,9%	103,7%
6	Putni troškovi	613100	200.000	-2000	198.000	171.500	152.064	86,6%	112,8%
7	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	613200	45.000		45.000	29.121	31.643	64,7%	92,0%
8	Izdaci za energiju i komunalne usluge	613300	127.000	2.000	129.000	128.054	101.079	99,3%	126,7%
9	Nabavka materijala i sitnog inventara	613400	60.000	0	60.000	32.691	31.057	54,5%	105,3%
10	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	613500	55.000	0	55.000	17.841	24.219	32,4%	73,7%
11	Unajmljivanje imovine i opreme	613600	315.000		315.000	313.467	317.934	99,5%	98,6%
12	Izdaci za tekuće održavanje	613700	70.000	0	70.000	52.352	39.308	74,8%	133,2%
13	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga pl. prometa	613800	20.000	0	20.000	11.057	9.447	55,3%	117,0%
14	Ugovorene i druge posebne usluge	613900	135.000	40.131	175.131	117.738	135.664	67,2%	86,8%
15	Ukupni kapitalni izdaci (16)	820000	40.000	0	40.000	37.251	192.220	93,1%	19,4%
16	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	821000	40.000	0	40.000	37.251	192.220	93,1%	19,4%
17	Nabavka opreme	821300	40.000	0	40.000	37.251	192.220	93,1%	19,4%
18	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	821500	0	0	0	0	0	0%	0%
			5.980.000	40.131	6.020.131	5.440.839	5.430.168	90,4%	100,2%

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ul. Tešanjaska 24a/29
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Tel./faks:

++387 (0) 33 275 400, 275 401

E-mail:

saibih@revizija.gov.ba

Web-stranica:

www.revizija.gov.ba